

Esmat noemt Afghanistan 'Een pot zonder deksel'. Ze balanceren tussen twee werelden, met hun gedachten daar en fysiek hier, vaak een evenwicht zoekend tussen hoop en vrees, bouwen ze vastberaden aan hun toekomst. (foto HVdS)

Van Afghanistan naar Merchtem

Esmat en Arzo bouwen aan nieuwe toekomst

Vooraf Esmats verhaal leest als het scenario voor een avontuurlijke film, alleen is het rauwe werkelijkheid. “Horen over is nooit gelijk aan zelf gezien hebben, gezien hebben is niet gelijk aan zelf meegemaakt hebben.” Esmat ervoer als kleine jongen al het gevaarlijke leven in Afghanistan. Onder de Russische bezetting verdween zijn vader van de ene op de andere dag en niet lang daarna stierf ook zijn moeder. Esmat was toen 5 jaar oud. Hij en zijn 2 oudere broers stonden er alleen voor: geen opvang, geen inkomen, niets. Zijn broers trokken weg en Esmat moest zichzelf zien te redden. Hij wilde niet bedelen of stelen, hij wilde werken. En omdat zijn gevaarlijke thuisland niet veel mogelijkheden bood, volgde hij de uittocht naar Pakistan. Daar vond hij werk in een van de vele tapijtweverijen. Als vijfjarige was hij er zeker niet de jongste – kinderen worden aan het werk gezet zo gauw ze kunnen. Elke dag van de week, tapijten weven van 6 u. ’s morgens tot 22 u. ’s avonds. Weeffout gemaakt? Dan na een flink pak slaag meteen herbeginnen en afwerken nog vooraleer hij naar zijn

slaapplaats mocht: geen bed of matras maar een doek op de grond. Werken, werken, werken, voor iets anders was geen tijd. “Ik ben 32 jaar oud nu, maar als ik kijk naar de tijd die ik al gewerkt heb, ben ik er al 80. Geen tijd voor school of voor ontspanning. Geen jeugd! “ Alles heeft hij onderweg geleerd: sterk zijn, mensenkennis, creativiteit, durf, ondernemingszin,... Daardoor spreekt hij maar liefst 8 talen: Farsi en nog 2 Afghaanse talen, Engels, Turks, Indisch, Frans en meer dan voortreffelijk Nederlands.

Terug en weer weg

Toen het even wat veiliger leek, keerde hij terug naar Afghanistan waar hij onderdak vond bij familie. Maar al gauw bepaalde de Taliban de wet en de onveiligheid nam weer toe. “Dan denk je maar aan één ding: ik moet hier weg. Naar het westen. Hoe? Geen idee – je vertrekt gewoon. Al gaven ze me nu een miljoen, ik zou niet meer doen wat ik toen allemaal deed – levensgevaarlijke en dwaze dingen. Onderweg werkte en spaarde ik om de volgende stap te kunnen zetten: te voet of als verstekeling op bus of trein via Iran naar Turkije waar ik zowat 1 jaar verbleef en werkte waar ik kon, onder meer in een fabriek voor t-shirts. Kinderarbeid is hier taboe maar ginder doodgewoon en vaak levensnoodzakelijk. Het is dat of sterven op straat.” Toen hij zo’n 800 euro gespaard had, genoeg om de mensensmokkelaars (vaak Afghanen of Irakezen) te kunnen betalen, waagde hij zijn kans en peddelde na verschillende mislukte pogingen met 20 andere jongens en mannen (geen vrouwen of kinderen) in een plastieken kano naar Griekenland. “Waanzin, maar op dat moment denk je niet verder na.” In Griekenland verborg hij zich op aanwijzen van een andere smokkelaar onder een vrachtwagen die een veerboot opreed naar Italië. “Wie niet sterk genoeg was om zich vast te klampen, werd onder de wielen verpletterd. Niemand keek om.” Vanuit Italië trok hij verder om uiteindelijk in 2005 in België asiel aan te vragen. Het duurde 6 jaar voor hij als vluchteling erkend werd. Twee jaar wachten in het Klein Kasteeltje was een oefening in geduld en voorzichtigheid: er was veel geruzie en onrust tussen de asielaanvragers. Hij leerde er Frans. Nadien woonde hij in een klein centrum in Zemst en deelde er met een andere jongen een appartementje. Hij leerde er Nederlands en volgde een cursus Basis Techniek waarmee hij in een bedrijf aan de slag kon. Zijn geloof heeft doorheen alle ervaringen tot de essentie geleid: vertrouwen op Allah en respect voor de medemens.

Even terug naar Afghanistan

Als erkend vluchteling kon hij in 2011 even terug naar zijn familie. Hij ontmoette er Arzo, werd verliefd en vroeg haar ten huwelijk. Ze verloofden zich en in 2016 kon zij met een visum en met het vliegtuig naar België komen. Zij woonde met haar ouders en 2 broers en 2 zussen in Kaboel en kon er ook school lopen. De eerste twee jaar in Borgerhout en Mortselsel vond ze bijgevolg heel moeilijk. Ze kende de taal niet en was voor alles aangewezen op de ondersteuning van haar

man. Met Nederlandse taallessen en de inburgeringscursus beterde dat langzamerhand wel. En met de 2 dochtertjes, Sana (nu 4 jaar) en Mahsa (2), kreeg het gezin meer inhoud. Esmat bleef hard en lang werken, net zoals hij gewoon was.

Naar Merchtem

Hij was intussen zelfstandig taxichauffeur in Brussel en met een tweede taxilichte de toekomst hem toe. Ze waren in Merchtem komen wonen om minder onderweg te zijn. Maar toen kwam Corona en van de ene op de andere dag viel hij zonder werk en zonder inkomen. Wat nu? Afwachten? Neen, zeker niet. Nieuwe plannen maken! En dat werd een buurtwinkel aan het station van Merchtem waar ze er samen een erezaak van maken hun klanten met een uitgebreid aanbod en vriendelijk te bedienen. Sana gaat naar de Plataan-kleuterschool en Mahsa naar de crèche zodat Arzo meer tijd heeft voor zichzelf, de winkel, haar lessen Nederlands en binnenkort leert ze ook auto rijden. Ze zijn vastbesloten om hier te blijven en hun kinderen rust, veiligheid en een toekomst te geven, maar blijven tegelijkertijd ook bekommerd om hun familie in Afghanistan: elke dag belt Arzo met haar moeder en ze horen de dramatische berichten uit eerste hand: de economie ligt plat en de banken functioneren niet, er is geen werk, kinderen sterven er van de honger, vaders verkopen zelfs hun kinderen in de hoop dat die een beter leven gaan hebben, meisjes kunnen niet meer naar school, mensen worden vervolgd en zonder meer terechtgesteld, ... (rvh en HVdS)